

Conspect Psihologia creativitatii (23 pagini)

Sursa: Universitatea Spiru Haret din Bucuresti - www.spiruharet.ro

Coordonator de disciplina: Lect.univ.dr. Gabriela Popescu

Subiecte psihologia creativitatii

1. **Definitile creativitatii** (creativitatea ca produs, ca proces, ca potentialitate general-umana, ca dimensiune complexa a personalitatii)
2. Dimensiunile si nivelurile creativitatii
3. **Factorii care influenteaza creativitatea** (psihologici, biologici, sociali)
4. **Factorii psihologici - factorii intelectuali** (gandirea divergenta, gandirea convergenta, stilul perceptiv)
5. Factorii psihologici - alti factori intelectuali (memoria, imaginatia creativa, transformarea, gandirea analogica sau metaforica, gandirea regresiva (ludica), stilul cognitiv, inteligenta). **Relatia dintre inteligenta si creativitate**
6. Factorii psihologici - **factorii nonintelectuali**
7. Factorii psihologici - **aptitudinile speciale**
8. **Factorii biologici** (ereditatea, varsta, genul, dezvoltarea si laterizarea cerebrala, sanatatea mentala)
9. **Factorii sociali** (conditiile socio-economice si culturale si conditiile educative)
10. Blocajele creativitatii
11. **Fazele procesului creator**
12. **Formele creativitatii. Personalitatea creatoare**
13. **Stimularea creativitatii. Metode de stimulare a creativitatii**
14. Metode imaginative de stimulare a creativitatii (Brainstormingul, Sinectica, Metoda Philips 6-6, Discutia Panel, Metoda Delphi, Metoda Frisco)

Bibliografie:

- Popescu Gabriela Florenta, Avramescu Monica Delicia, *Psihologia creativitatii*, Editura Fundatiei Romania de Maine, Bucuresti, 2015

Alte surse:

- <http://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Metode-de-cultivare-a-creativi879.php>
- <https://intelligence.sri.ro/metode-de-analiza-delphi-si-real-time-delphi/>

1. Definițiile creativității (creativitatea ca produs, ca proces, ca potențialitate general-umană, ca dimensiune complexă a personalității)

Creativitatea, parte importantă a personalității, a fost studiată, disecată, combinată sau, dimpotrivă, exagerată și valorizată de-a lungul timpului. Având în vedere complexitatea fenomenului creativității, este greu de formulat o definiție unanim recunoscută.

Etimologic – creativitatea = cuv. latin “*creare*” – zămislire, faurire, naștere.

In sens larg, putem considera creativitatea ca pe un fenomen general uman, forma cea mai înaltă a activității omenesti. **In sens restrans**, putem distinge **patru accepțiuni ale termenului de creativitate**:

- **ca produs;**
- **ca proces;**
- **ca potențialitate general-umană;**
- **ca dimensiune complexă a personalității.**

✓ **Creativitatea ca produs**

Majoritatea autorilor au privit creativitatea din perspectiva caracteristicilor produsului creator, cu trăsăturile specifice acestuia:

- noutatea;
- originalitatea;
- valoarea;
- utilitatea socială;
- aplicabilitatea lui vastă.

În privința criteriului noutății, opiniile sunt împărțite în două:

- există autori care iau în considerare **noutatea pentru subiect** a produsului creator;
- există autori care consideră esențială **noutatea produsului pentru societate**.

Astfel, Al. Rosca vede în **creativitate ansamblul “factorilor subiectivi și obiectivi care duc la realizarea, de către indivizi sau grupuri, a unui produs original și de valoare”** (1981). Întrucât un produs poate fi original, dar fără valoare, cei doi termeni ai definiției nu pot fi separați.

✓ **Creativitatea ca proces**

Creativitatea ca proces este perspectiva ce reflectă caracterul procesual, fazic al creativității. În privința numărului fazelor, există o divergență de opinii:

- unii autori identifică **patru faze** (G. Wallas, E.D. Hutchinson, R. Thompson):

- pregatirea;
 - incubatia;
 - iluminarea;
 - verificarea.
- alti autori identifica **sapte faze** (Al. Osborn):
 - orientarea;
 - preparatia;
 - analiza;
 - ideatia;
 - incubatia;
 - sinteza;
 - evaluarea.

Au fost aduse mai multe obiectii acestor faze, care se refera la diverse aspecte.

Indiferent de succesiunea fazelor procesului creator, important ramane **caracterul evolutiv, dinamic al creativitatii care devine creatie**, trecand din potentialitate in aspecte manifestate.

✓ **Creativitatea ca potentialitate general-umana (ca abilitate creativa)**

In prezent, a fost depasita conceptia conform careia ereditatea are rolul principal in creativitate si se apreciaza ca aceasta este o capacitate general-umana, existand in diverse grade si proportii la fiecare individ, punct de vedere care permite stimularea, educarea si antrenarea creativitatii.

✓ **Creativitatea ca dimensiune complexa a personalitatii**

Putem spune ca latura transformativ-constructiva a personalitatii integreaza intreaga activitate psihica si personalitatea individului si este, in acelasi timp, una dintre cele mai complexe dimensiuni ale personalitatii. "Creativitatea presupune o dispozitie generala a personalitatii spre nou, o anumita organizare (stilistica) a proceselor psihice in sistem de personalitate" (P.Popescu-Neveanu, 1987).

Intelegerea complexitatii creativitatii a determinat o serie de autori sa descrie caracteristicile personalitatii creatoare:

- **J.P. Guilford** distinge urmatoarele caracteristici ale personalitatii creative: fluiditate, flexibilitate, originalitate, elaborare, sensibilitate fata de probleme, capacitate de redefinire.
- **Lowenfeld** distinge urmatoarele trasaturi: sensibilitatea fata de probleme, sensibilitatea fata de fenomenele naturii, identificarea cu problemele altor persoane si societati, variabilitatea ideilor, capacitatea rapida de adaptare la orice situatie, originalitatea.
- **M. Zlate** considera ca o persoana inalt creativa este inventiva, independenta, neinhibata, versatila, entuziasta.